

ДІЛО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 18, II. пав.
Кенте почт. шадн. 26.726.
Адреса тел. „Діло—Львів“.
Число телефону 565.
Рукописів
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно 5— К.
чвертьрічно 15— „
піврічно 28— „
цілорічно 56— „
у Львові (без доставки):
місячно 4— К.
чвертьрічно 12— „
піврічно 22— „
цілорічно 44— „
в Німеччині:
піврічно 28— М.
цілорічно 56— „
За зміну адреси
вклати сн 50 с.

Ціна оголошень:
Рядок постійної, довжиною
або його місце 60 с., з надписом
1 К., з етикеткою 1'00, з редакційної
частки перед або на сторінках
2 Н. Неурочних 2 К. Штук
тексту друку позначає. Обчислення
на суботу і неділю збільшені.
Необхідні ознаки змін
указати.
Один примірник коштує
у Львові 16 с.
на провінції 20 с.

Видавничча Спілка „Діло“

Начальний редактор: Д-р Шмоль Памейно.

За будучність Галицької Землі.

Вічевий тиждень 15—22. вересня 1918.

З уступленням кабінету д-ра Зайдлова, який разом з бувшим міністром закордонних справ гр. Чернівецьким стояв як щось до української держави, так і ще до австрійської України на становищі Берестейського миру, в австрійській внутрішній політиці наступив знов поворот до польської державної ідеї супроти галицького народу.

Сей поворот загрожував цій будучності українського народу в Австрії. Австрійський президент міністрів Гуссарек стоїть на становищі неподільності Галичини і закликається рішучо проти поділу Галичини й утворення окремого австрійського автономного коронного краю в Австрії, а міністер закордонних справ Буріан веде в Німеччину переговори, щоба прихитити її до „австро-польського союзу“, себто до прилучення цілої Галичини до Польщі.

Українському народови Галицької землі грозить ярмо польської державности. Хваля важна і грізна.

Тому Народний Комітет на засіданню 7. вересня 1918 рішив: В таку важну і грізну хвилю український нарід Галицької Землі повинен сказати своє слово, стага на сторожі свого права, виступити в обороні своєї будучности.

Керманці австрійської держави і австро-угорської монархії повинні почути, що український нарід Галицької землі хоче бути господарем на своїй споконвітній землі, що він не дозволить наложити на себе ярма польської державности.

В сій ціля Народний Комітет оголошує тиждень 15—22. вересня 1918 вічевим тижнем.

Протягом сього тижня, в дні, який означить з огляду на місцеві відносини організація, в кождім довіговім місті відбудеться всенародне віче з протестом проти прилучення української Східної Галичини до Польщі і з домаганням утворення українського коронного краю в Австрії.

Ухвали віча будуть телеграфічно переслані до президії міністрів і до канцелярії в Відні, а також подані до відомости Народного Комітету у Львові і пресидії Української Парляментської Репрезентації в Відні.

Довітові організації, мужі довіря і всі інтелігентні сили в довітах подбають, щоб вічевий тиждень був висловом волі українського народу, гідним споконвічного господаря Галицької Землі.

Львів, 9. вересня 1918.

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

ІВАН КИВЕЛЮК.

Цар Вільгельм і Гетьман України.

ЗАМОК ВІЛЬГЕЛЬМСГЕГЕ, 7 вересня (Таб.)
На прийняття гетьмана України царем Вільгельмом, виступив сей при сиданню такий лист до гетьмана:

Пане Гетьмане! Пришла мені велика честь стати в Німеччині Вашою Ясністю, як почесного гостя українського народу і як правителя і я хотіла дати вираз моєму живому здолання, що дружні взаємовідносини між Україною і німецькою державою після цих відвідин одержують видиму підтримку. Наслідком роботи вищезгаданих осіб і моїх друзів і неоглядності їх зусиль ідей в зрочній божественній продовженні кровної війни завдала також і Україні, Українці, поневолені в російській царській імперії, намагаючись до своєї славної історії проголосити окремо державою і звернувшись до німецької держави, аби вона допомогла їм в здійсненні їх держави, подав я радо руку, аби їм була дана допомога. Моє правительство хотіло завдання створити Україні міжнародно правові основи для її державного значіння і на цій основі помагати в сій, аби в краю, розвою українських елементів, з яких судилося на якого охороною моглаби розпочатися нова держава. Внесені і підані широкою

місцю українського хліборобства і люблячого лад міщанства розпочали відтак Ваша Ясність з оглядністю і силою будову України до новоустроєного державного твору, і створивши права і закони покладали основи волі і ладу. М шанин може на будуче без перешкоди віддатися своєму заняттю а хлібороб управляти своєю рілю і збирати плоди своєї праці. Богато ще належить вробити. Але вже тепер зробали Українці під діянням провідом Вашої Ясности давку дорого внутрішнього закріплення і завезили собі тим самим основи будучого розвитку. А що при сій, наслідком обов'язної праці перебуваючих на Україні німецьких військ і урядників з українськими властями між нашими обома народами що раз більше зачинають розвиватися відносини обопільного довіря, — се справляє мені особливу радість. Позвольте мені Вашою Ясністю висказати мою тверду надію, що політичні і господарські зв'язки між Німеччиною і Україною, які є покликані до взаїмного доповнювання себе, будуть все краще розвиватися. Його Ясність Гетьман, ура!

Гетьман

відповів в українській мові: Ваша царська і королівська Величності! З чувством глибокої вдячності вислухав я ласкаві слова, які Ваша Величність зволюли до мене звернути. Сі слова найдуть в цій Україні вдячний відгук. В страшних терпіннях, які повстали наслідком теперішньої війни, як ясні зорі будучого мира пробудилися національні чувства дотепер по-

неволемих народів. При могутній допомозі німецької держави та її високих союзників осягнув український нарід міжнародно-правні основи для його державної незалежности і самостійности. Будова сего нової держави вимагає від мене і моїх співрозгінців найбільших зусиль. Найласкавіше прийняте, яке дали мені Ваша Величність, вважати-ме цілий український нарід доказом доброзичливости Вашої Величності для молодого України, воно дозволить нам сили переверсти важні завдання, які нас ще ждуть. Враз з Вашою Величністю можу висказати тверду надію, що політичні і господарські зв'язки між могутною німецькою державою і Україною, які вже так щасливо розпочалися, будуть все поглиблюватися на добру обох народів. Імечем вдячного українського народу, як гетьман всієї України підношу чарку на здоровле Вашої царської і королівської Величності і на славу будучину хороброго і вірного німецького народу. Його Величність німецький цар, ура!

О 3. год. пополудни розпрощався Гетьман з царем Вільгельмом і від'їхав до Берліна.

До від'їзду Гетьмана.

(УТА) Київ 4. вересня 1918.

Лист гетьмана до голови ради міністрів.

Ясновельможний пан гетьман всієї України звернувся до голови ради міністрів Ф. А. Лизогуба з листом такого змісту:

Гетьман всієї України 3. вересня 1918 року ч. 27/3 в Київ Пану голові ради міністрів.

Прошу вас подати ради міністрів про мене наступне: сьогодні я виїжджаю на кілька днів за кордон до Німеччини для побачення з його величністю царем німецьким. Тому я, згідно з тимчасовим законом від 31 липня 1918 року про верховне управління державою на випадок смерті, тяжкої недуги або перебування поза межами держави гетьмана всієї України роблю таке розпорядження:

- 1) згідно з ст. 16 цього закону я призначаю в склад колегії верховних правителів голову ради міністрів сенатора Ф. А. Лизогуба;
- 2) замістителем п. голови ради міністрів залишається тимчасово п. президент державного сенату М. П. Василевскі;
- 3) прохаю раду міністрів негайно обрати особу в склад верховних правителів згідно ст. 7 тогож закона;
- 4) передані мною згідно ст. 3 і 4 тогож закона запечатані пакети остаються непорушними, як що не наступить момент, передбачений ст. 6 тогож закона;
- 5) прохаю п. президента державного сенату негайно зкликати зібрання сего сенату для вибору особи в склад колегії верховних правителів згідно ст. ст. 2, 6, 7 і 16 вищезгаданого закона;
- 6) що до в'їзду і шого прохаю поводитись згідно з вищезгаданим законом від 31 липня 1918 року.

Гетьман всієї України Павло Скоропадський.

Колегія верховних правителів держави.

Іменем закона української держави дня 3. вересня 1918 року державний сенат у засіданні загальних зборів під головуванням президента сенату, Василенка, і при прокурорі Лашкаркові, вислухавши листа пана гетьмана всієї України на імя голови ради міністрів від 3. вересня цього року за Нр. 27/3 про обрання державним сенатом на основі статей 2, 6, 7 та 16 закона 1. серпня 1918 року про верховне управління державою особи в склад колегії верховних правителів з огляду на дочасний вїзд пана гетьмана за кордон, із цього числа наказав:

- 1) признати обрання від державного сенату на час відсутности пана гетьмана з меків України в члени колегії верховних правителів держави сенатора Дмитра Андрійовича Носенка

2) озаявити всім такий склад колегії верховних правителів держави: член колегії призначити паном гетьманом і головою її, Федір Андрушів Лизогуб, член колегії від державного сенату Носенко, член колегії від ради міністрів генерал-лейтенант Олександр Францевич Рогоз.

Спражне підписали голова державного сенату Микола Василенко та сенатори.

Вступлення колегії верховних правителів в управління державою.

Колегія верховних правителів подає до загальної відомості, що вона згідно ст. 9 тимчасового закону про верховне управління державою на випадок смерті, тяжкої недуги або перебування за межами держави ясновельможного пана гетьмана всієї України приступила до управління державою.

Оригінал підписав голова колегії сенатор Ф. Лизогуб. 3. вересня 1918 року.

Надзвичайне засідання державного сената.

В зв'язку з відвідом пана гетьмана, вчора відбулося надзвичайне засідання загального зібрання державного сената під проводом президента сената Василенка. Засідання було скликано для обрання представника в колегію, сформовану, згідно з недавнім протоколом законним про порядок верховного управління для вступлення пана гетьмана на случай його хвороби або відсутності. В засіданні брали участь 32 сенатори, між ними голова ради міністрів Лизогуб, міністер внутр. справ Кістяківський, міністер юстиції Романов, бувший міністер юстиції Чубинський, голова мирної укр. делегації Шелухин, державний секретар Завадський, товариш міністра юстиції Затарницький. Виєсення зробив прокурор загального зібрання державного сенату Лашкарів. Обрання представника сенату зроблено способом таємного голосування. Обрано голову адміністративного департаменту державного сенату Носенка.

Гетьман Скоропадський

в німецькій головній квартирі.

БЕРЛІН, 7. вересня (Тюб). Гетьман України Скоропадський з своїм оточенням удався сьогодні вечером до німецької головної квартири.

Думка гр. Черніна.

Львів, 9. вересня 1918.

Бувший міністер заграничних справ гр. Оттокар Чернін містить в недільній „N. Fr. Presse“ статтю п. н. „Роззброєння і ревісний суд“, в якій, налязуючи до своїх політичних вправ на становищі міністра на ту саму тему, виказує, що до миру можна дійти тільки тим способом, коли осередні держави заявлять за ідеєю роззброєння і ревісного суду, бо тільки тоді відвернуться правительством антанті оружжя, якби вони послугуються, щоб заставити свої народи до дальшої війни, представляючи їм, що Німеччина хоче завойовати цілий світ.

Вказуючи на промову державного секретаря д-ра Солафа, гр. Чернін бачить у тій промові доказ, що ідея роззброєння і ревісного суду має за собою урядові круги Німеччини. Свої виводи гр. Чернін кінчить:

„Думка нового світового ладу, світового ладу з обнимаючим всю всьому світову державу, з ревісним судом і роззброєнням держав. Ходить тільки о се, чи се дозрівання не буде таке повільне, що заки майг червоним в озоц, ціла Європа в цілому світову культуру й цивілізацію загине. Тому вселадне нагуляється питання, чи й які заходи можливі, щоб прискорити сей процес розвитку. З огляду на се, що міредаті крути берлінського замісту нині публично признаються до сей думки, а також — здогадуємо — й наш міністер заграничних справ не протриває сьому урядові, то ніщо не стоїть на перешкод, щоб осередні держави виробили основу сього нового світового ладу й виступали з ним перед світом. З берега Дунаю новина залучати з світ поклик: Прокіньтесь! Прокіньтесь з сього заого сну кроти й насильства! Нова, діпша будучність повинна бути утворена! Війна як засіб політики повинна бути поборана! Настане день, коли мільони всіх країв повторять сей поклик.

Ініціатива — а се зодить — треба ждати від австро-угорської делегації. Хоч се наша делегація розбита на багато партій, хоч багато справ її ділять, одначе в бажанню закінчити війну вона є єдина. Се се важка помилка виключити тепер уконституовану делегацію чи зі страху перед критикою, чи в нищого моти

бу. Нема ніяких об'єктивних причин, які оправдувалиби відсунення вибраної делегації, а суб'єктивні причини потреби супокою міністра не повинні бути рішачі. Для сього має занадто поважний“.

Чи виводи гр. Черніна є тільки його особистою думкою, чи може відповідю акції у вказаним нам напрямі, поваже найблизша будучність.

Великий везир про мир ще перед зимою

Львів, 9. вересня 1918.

Великий везир Туреччини Талят Паша під час свого побуту у Відні висловив перед співробітником „N. Fr. Presse“ думку, що ще перед сего зимою будемо мати загальний мир.

Співробітник „N. Fr. Presse“ звернувся до великого везира в питанні: „Як Ваша Ексцеленція означивби теперішнє положення?“ Відповідь Талята Паші була: „Я означивби положення в сій спосіб, що ще перед зимою будемо мати мир. Се моє очікування опираю на логічні факти, які вкінці мусить перебитися. Війна у своїх здобутках дещо вичерпалася; усе, що можна було з війни витягнути, вже сталося. Дальше ведення війни є явне без цілі, не згадуючи вже про мораль і людяність.“

„Ексцеленце, одначе наші вороги все ще твердять, що вони виберуть військову перемогу? Усміхнувшись відповідь турецький державний муж: „Се говорять кожний. А що кожний говорить, се нічого не доказує. Всі наші вороги, не виключаючи також і Америки, прийдуть небавом до пересвідчення, що не має ніякого зміслу вводити далі війну. І всю тверде, що сей зворот наступить ще перед зимою.“

З Народного Комітету.

Народний Комітет відбув в суботу 7. с. м. під проводом голови п. д-ра Костя Левицького перше по фєріях чергове засідання, на котрім пєлагоджено отсі справи:

1) Сувроти розпорядку митрополита гр. Шептицького в 31. серпня с. р. в справі звобязування витємців духовної семинарії до висвячування в безжениім стані постановлено внести представлення, котре має заявити Митрополитови вибрана депутация під проводом віцепрезидента п. Юліана Романчука.

3) По вислуханню звіту голови Української Парляментарної Рєспрезентації п. д-ра Евгєна Петрушевича про теперішнє політичне положення рішено вивзати народні організації в краю до закладання протестів проти плянованого політичними чинниками прилучення східної Галичини до Польщі та до обстоювання нашого державання подля краю.

Арештування штабу УСС. в Київі.

Київ, 7. вересня 1918.

Вчора, в пятницу захрєте газету „Наша Думка“, орган Ради галицьких, буковинських і угорських Українців і арештоване в поміщенню редакції штаб УСС., який з дєручєння гетьман організував на чолє УСС. Арештування перєвала міжєдним вєртам. Говорять, що в сїм арештуванні є рука українського правительства, а саме тої його часті, яка веде руссефілєську політику і тому не хоче допустити, щоб при гетьмані зорганізувалися УСС.

Політичний заповіт Айхгорна.

Київ, 7. вересня 1918.

В Союзі російських діячів прєси знаходиться протокол з послухання, яке мала делегація Союзу у ген. Айхгорна на кілька днів перед його смертю.

Ген. Айхгорн звернувся до делегації з промовою, в якій сказав, що знає, що має перед собою врєхильників відбудовання „єдиної неділимой“ Росії. Коли ж делегація старалася заперечити сьому, він сказав: „Прощу не перечити, бо я се добре знаю, зрєштою се мені може бути тільки приємно“.

На питання делегації, чи є його можна оголосити, ген. Айхгорн відповів, що оголошення треба пождати до слушного часу.

Поки що Союз глєдєє зїзиску про свою дієнцію і збарїгає її в своїм арїві.

Україна і Дон.

Грамота гетьману.

На останньому засіданню військового кружка в Новочераському посол України генерал Серєдин оголосив таку грамоту гетьману України:

„Звертаює до вас козаки й отамани великого війська Донського з щирим прихильним усьєго народу українського. Ось вєрєд піднесєся висєко під саме сонєє, дозорєм зїзиску слїдуєчи за ворогом, що єє рєзєрєт, анархїю і братовбивчу війну.“

Ми пильно слїдуєчи за ворогом, віримо, що великі ще смєли і твердє була загартована воля у нас козаків, як ні гажкі переживаня недєвнього минулого.“

Прємєне тяжєє лихолїття і настануть вєдні. Тихий Дон зїзєтьєся з Україною, що навіки зїзєднєтьє між ними братєрськє почуття і єднаня в борєтєбі з ворогом. І між ними двєма державами пануватимє вічна приязнь. Дєй же, Боже, укрїпити братєрськє союз на славу України і Дона і тоді нас не подолює ніякі єєли. Амїнь“.

Грамота ця, як повідомляє „Приаз. Кр.“ викликала гучні оваци всьєго кружка.

На привітання України донський отаман відповів також промовою:

— Тихий Дон сердєчно дякує Україну за її привіт. Він дорогий нам тим бльшє, що Україна перша не побоялася вивзати всєвєлєкє військє Донськє самостїйним і незалежним від совїтськєй Росії. Сердєшма участь у наших вєрєвних тратєх дає нам надїю гадати, що скоро буде час, коли ми зїзємося всі разом в єдиє великє діло. Коли зарєджуєвалєся велика російськє державє, двє мїдєних вєрєвних стояли сплєтєм по грані руськєй — двє багачєрє київськє — Дєбрїна Микєвич та Ієлє Муромєць. І за халиєся їх тєтарєчї наганїє і Солонїєй розбїйнякє. Дєє славетних військє берегли ключі землї руськєй — військє запорїжськє і військє донськє. Чєодї трудно було панї вє гєтьману. — він вєлєкє атаман донськєго йєму допомєгтї і кровє козачє дїлєся по Україні руськєй землї, і чєрєвонї жупани гайдамаків мїшалєся з синїми жупани донськими. І коли залучуєвалєся тихий вєскок донськєй отаман — він кликає на Чорєє морє і чайки запорєжцїв. Але зїзєєсь Дон в Росїєю і визнав царєм своїм Микєйла фїлєровичє Романовє, — і сказєла разом з Дєном Україна: „Вєдїмо під царє московськєго, прєвєславнєго“ і народилєся на Україні відзнакєй спївєрєбітнєкє Петра — гєтьман Скоропадськєй і народилєся Мєрдовєць і Дємїловськєй. І в дивнїй російськєй мєві спївав про Україну Гоголь“.

„Український Національний Союз“ в справі Донщини.

Український Національний Союз, на сьєйому засїданнї 30 серпня, ухалив таку рєзєлюцію в справі Донщини:

Український Національний Союз, стоячи на стєрєжі державного єднаня всьєго українськєго народу, дєвідєвсьєсь про пєрєдєдїє мєду урядів України та всєвєлєкєго Вїйськє Донськєго, пє якїй трє округи, Ростєвськє, Тєлєвєрєгськє і Дєжєльськє, залюднєні майжє щїкєм українським населєннєм, відрублюютьєся від вєдї населєннєя від України і віддєютьєся під вєладу Донськєго Урєду, що позбєлєє пєвнїє політичнєх прав українськє населєннєя в якїй бльшєє як вїстєрє мїлїєна людєй, і бєруєчє під увагу, що нинї ця бєзправнїєсть українськєго населєннєя на Донщинї явєтьєся закріплєною мїжнароднїм актєм, і свїдєчує, що умєвє прєкєрдони прїйнятї цїєю всєрєдєчєною згодєю бльшєє спрїятлївї для України, нїбєтї умєвє, якї бєли вистєвленї російським урєдом, прєтєє вважєє, що українськє громадянство та народ нїколи не прїмєрєтьєся в фактєм відокрєдєнєня та помєволєнєня українськєго народу на Донщинї.

Як вїдємо, згїдно з н. 5. пєрєдєдїєй вїдї, українськє населєннє Донщини користуєчєся такими правами до Донщинї, якїми користуєчєтьєся донськє козакї на Україні, сєбєтє вірїннє українськє населєннє прїрїєнєно в вєрєдє до чужинцїв.

Кєнатлїтуєчи, що минулого рєку кабієт Визнєчєнкє з державною гїднїєтю борєнє права иньєго народу на Донщинї і допомєгтї йєму здєбути сєбї політичну рївнєправнїєсть (право на самоврєдуваннє та участь в оргєнїє-

ній вищої крайової влади), український національ-
ний союз рішуче вимагає, щоби при складанні
остаточної угоди з Д. Дішиною твердо захища-
лися права українського народу і не було до-
пущено його поневолення та безправности.

Перед змінами в міністерствах?
Відень, 7. вересня 1918.

В посольських кругах ходять погослоски
про димісію міністра рільництва гр. Сільва-
Таруки, якого саковіще має бути захитане
впливом господарки в державних лісах.
Сильний міністр фінансів має бути іме-
нований бувший австрійський міністр фінансів
бар. Штімідлер. Міністерством проводить
тепер гр. Бурані.

Українсько-російські переговори
Німеччина посередником.

КИЇВ, 7. вересня (Таб.) Президент міні-
стерів Лівович заявив в присутності засу-
дників преси, що ціллю його подорожі до Бер-
ліна було се, що він хотів просити Німеччину
о посередництво в справі арештування україн-
сько-російських мирових переговорів. Німеччи-
на ждала зявляти в сій справі свою готовість.
З російської сторони, — як довідуються
в іррадського місця Бюро Вольфа, є таке са-
ме бажання, аби мирові переговори в можли-
во короткім часі довести до кінця.

Анганта і Росія.

Справне дипломатичних анекдотів.
КОПЕНГАГЕН, 8. вересня (Таб.) В середу
прибули до Гапаранди в Москві японський вій-
ськовий аташе, японський генеральний консул
і 17 інших консулярних урядників, аби через
Анганту вернути до Японії.
Вчора прибули до Гапаранди 340 Амери-
канців і Італійців, в сій персонал обох сих кра-
їн та урядники американського банку в Москві.

Англіська офензива на півночі.

ВІДЕНЬ, 7. вересня (Таб.) Урядове англі-
ське повідомлення доносить, що союзні війська,
по деяким рукописним баченням з ворожими сила-
ми під німецькою командою, заняли Моршен-
горсти.

Італійські війська в Росії.

СТОКГОЛЬМ, 8. вересня (Райтер-Таб.) До-
носить, що італійський контингент прибув до
одної північної російської пристані.

Японці заняли Хабаровск.

ВЛАДИВОСТОК, 7. вересня (Райтер-Таб.)
Японці заняли Хабаровск.

Большевицький терор.

ПЕТРОГРАД, 7. вересня (Таб.) Офіційно
оголошують, що дотепер у відплату за вбив-
ство Урицького розстріляно 512 так званих
"контрреволюціонерів". Оголошено також пер-
шу лісту закладників, яких має розстрілятися на
випадок нового атентату. Вона обіймає 121
чоловік, з сій кількох великих князів, бувших міні-
стра Керенського, і н.

В Смоленську розстріляно у відплату за
вбивство Леніна 34 великих землевласників і ко-
лоного московського архимандрита Микарія.

В італійського боєвища,

ВІДЕНЬ, 7. вересня (Таб.) Урядово:
На високорівні Асіяго наші війська кроваво
підкорили англійські і французькі наступи не
можуть терматим приготування. Неприятеля
на захід від гори Сісемок вдерся до на-
шої першої лінії, в протинаступі відвер-
нувся на Коль дель Россо наступні стежі підари-
ли успішний напад на ворожу залозу полевой
артилерії.

ВІДЕНЬ, 8. вересня (Таб.) Урядово:
На італійських боєвища дуже жива діяль-
ність літунів, впрочім нічого важного.

Воздушний напад на Віллях.

ВІДЕНЬ, 8. вересня (Таб.) З воєнної пресе-
ри доносять:
Для 7. вересня о 9 год. 25 м. перед полуд-
ном три ворожі літуні, які прибули в долині
Віллях, пробували напасти на Віллях. Літаки
були знищені загальним огнем. Наші оборонні літу-
ни відкрили неприятеля з мости і зневодили його
на звороту.

В нових становищах
на цілім фронті

БЕРЛІН, 8. вересня (Таб.) Урядово: Від-
діли піхоти привели полонених в бельгійських
становища на схід від Меркем. На північ від Ар-
ментієрес відбили ми поновлювані наступи Ан-
гліїців

На новім боєвім фронті стої-
мо на нових становищах.

Неприятель намагався вчора на відень від-
шляку Regenno — Sambrai приблизитися до
них сильними відділами. Заці сторожі станули
з ним до боротьби і вестером відбили завязті
наступи на захід від становищ Ouzesauconit —
Ereby — Tempieux.

По обох боках Сомми, неприятель також
вчора тільки обережно посувався. На стано-
вищах Vermand — St. Simon і над каналом
Stogal остало з ним в боєвій діяльності. На
північ від Есни змігся сій встатері. На захід
від Premoutre — Vranconit, в добили ми частинні
наступи протизника. На південь від Ailette під-
сунав неприятель до наших становищ на схід
від Vauxailon. Сильні наступи між Vauxailon
і на захід від Vailly, які аж до вечера часто
нововодувалися, ми відбили.

НОВІНКИ.

Львів 9. вересня 1918.

— Поклик. Настала нова доба в житю на-
шого українського народу. Він хоче йти враз
з иншими культурними народами, живіше як
до н до поступу. — Задля того треба зверта-
ти пильну увагу, щоби він у всіх областях роз-
винувся сильно. Зрозуміла се наша суспільність,
бо не жалувала і не жалує своїх жертв на удер-
жанне приватних шкіль і бурс, які мають достар-
чати хочих робітників до народної праці. Од-
нак найменше десь звертала наша суспільність
увагу на втворене і скріплене ремісничого ста-
ну, який повинен становити авіт нашого мі-
шанства, як також і нашого інтелігентного се-
лянства. — Инші народи давно вже зрозуміли
вагу ремісничого стану і не жалують на се
фонд'в, щоби ними допомогти виобразованню
ремісничого молодіви. Ми маємо під тим згля-
дом ще много зробити. Вираді є у нас това-
риство "Українська Бурса реміснича і промисло-
ва" у Львові, яка за час свого 18 літ, оге істно
вання дала нашому народови до дві сотки сві-
домих і щирих ремісників і промисловців. —
Однак що се значить для загального за отре-
бовання. Нам треба конче подвоїти а'о потро-
їти те число і мусимо здобутись і спромочись
на розширення сеї нашої інституції, бож се не
ялося кількамільомовому хотьби газицькому
українському народови, щоби його реміснича
і промислова бурса не була в можности приня-
ти більше як яких 30, учеників і щоби не могло
се товариство числити більше як 124, членів,
котрі малиби платити річно по 4 кер., та і сеї
дрібнани в більність з них від кількох літ не
являть. — Тому відкликуюсь до нашої су-
спільности і пресиме зголешуватися в членів
нашого товариства, а точні вилати членських
вкладок і о жертви на цілім тегаж. — Зголеш-
шення в членів, вкладки членські і жертви про-
симе слати на адресу товариства у Львові, вул.
Демінікамська ч. 11. — За Раду Т ва "Украї-
нська бурса реміснича і промислова" — В. На-
гірний, голова. А. Березівський, секретар.

— Нова українська школа. Стараним ви-
ховуючої секції Укр. Педагогічного товариства
як також Комітету освітателів буде отворена
14. вересня с. р. нова школа. Має вона на ці-
лі виховати діти в практичних напрямі, розви-
нути їх здібности через музику, працю, визна-
ня природи і науку має. При школі буде ді-
теча шкілька і 4 класи народньої школи. Бу-
дуть прийяті діти від 4—10 року життя. Через
заснованне сега введецца дашть сиромого,
щоби українські діти могли виховуватися в рід-
ній школі, після нових педагогічних ферм.
Школа буде приміщена провізорично при вул.
Монацького ч. 12 а відтак перенесена до влас-
ної хати, яку задумують купити на сю міль-
маші фінансові інституції. Наука буде відбува-
тися по год. між 3—6 годиною. Оплата вина-
сить по 20 і 30 К місячно, вписова 10 К, 5
місьць безплатних, а 10 по зниженій ціні. Шко-
лу буде вести в. Софія Овеськіва. Вписи від-
будуться 11. і 12. вересня від 4—6 год. по год.
в школі ім. Шевченка, вул. Монацького ч. 12,
і пов. Наука зачатється 14. вересня. — Да-
рекция.

— З "Просвіти". Перше по феріях новие за-
сідання Головного Відділу Товариства "Просві-
та" відбудеться ві вівторок, 10 вересня о год. 6.
по пол., а Комісії про освітлю-варті і діяльній в
середу, 11 вересня о год. 6. по пол. працюється

усіх членів прибути в огляду на загу справ. —
Презид.

— В. ц. к. муж. учит. семінарії у Львові
розпочнеться іспит зрілости письменний д. 16.,
устний д. 25. вересня.

— З українського приватного учительсько-
го семінара в Калуши. Вписи на 1. рік украї-
нського приватного учительського семінара в
Калуши розпочалися і тривати муть до кінця
вересня. Зголешення приймає дирекція украї-
нської гімназії.

— З української приватної гімназії в Калу-
луши. Вписи до I. і II. клас української,
приватної гімназії в Калуши розпочалися дня
2. вересня; наука дня 5. вересня. Нова, спіанені
а оправдані аголошення углядуються. Дарекція.

— Краєва школа кешикарська в Коломиї
розпочинає науку 16. вересня. Вписи до школи
зачинаються 9. вересня вул. Косцюжк 35. —
Треба зголешитися зявля, бо число принятих є
обмежене. Школа приймає дівчата і хлопці від
14-го року життя, крім сега і старші особи, що
не мають зарібку. — Вписова 10 кор. Оплата 20
кор. місячно. Пильні біди ученики можуть бу-
ти в часті або повсім від оплати увіланені.

— Поіір Геродеччина! Дня 12. вересня о
11. год. перед пол. відбудуться в Городку І.
Загальні Збори філії "Това опіки над сирота-
ми і молодіжю" в салі каси "Поміч". Всіх,
кому лежить на серци вихованне нашої моло-
діжи і доля наших сиріт, проситесь прибути.
За освітателів: о. Вол. Миско.

— Експлозія в Одесі знищила великі запла-
си каучуку, гуми, целюлози і матерій, загаль-
ної вартости 30 мільонів.

— Робітничі ц. к. салін в Калуши упра-
щають о деяке поміщенє в "Ділі" сиростуван-
ня клевет і видумок, які понаисували польські
політики калуцькі пре саліварних робітників. —
Написали вони, що робітничі всі салін поки-
нули працю на знак протесту проти поділу
Галичини, що жадають увіланення Пласудакго
і польських легіонів. Са брєзня і видумка полі-
тиків калуцьких сбурида до найвишого степєня
всіх робітників салнарів, бо всі вони пестано-
вили покинути працю вваді нужденної платі і
3 кор. денно, і котрої вже не всілі жати осо-
бл во, коли хто має 7—8 осіб до удержання.
— Президія обірі.

ПОСМЕРТ.

О. Василь Теодор Блонський, гр. кат.
катохт — коли ім. Т. Шевченка в Коломиї,
умер д. 21 серпня с. р. проживши 45 літ.

Польська "Газета Коломиїська" в ч. 16, з
24 серпня присвятила Поіійному ось який некро-
льог: "Змарли капітал бил великий пшецелєм
Полякуф, високе ценіл духа польської культу-
ри і в мисль сєих засад єдиногє саєго сина
киталиця в польськем гімназіум. Шанованп
лшея Полякуф, любяни пшез вспуляюнкуф,
далєкі од шєвінізму, сьвєтєній памєні кє.
Блянськї бил євєнким типєм тих нєлічких єд-
ностєк всьруд українсьєй інтелігенції, ктєре не
звжажєвєц на труднєсті вивєсілі в сєім жнцію
штандар збратєнь сєн обу славянськїх народуф:
Полякуф і Українкуф".

Другого дня на смєрти покійного, сєбто
22. серпня місцєє українське духовєцтво, не
предчуваючи нічєго злого, а хотячи вшанувати
памяті сєго сєварішє, вєнєстє тіло до цєрквн
і в ятєннєю 23. серпня враз з пєвєнісєвєми
сєлєщєнєкєми розпєчало вєє о год. 6. рано
дєвгій — предєвгій похорєн, шє тягнуєся
майже до вєчєра. По всіх відєрвах дєйгнуєся
цілий кондуєт на цєнтар. Та якеж огорнуло
зчудєваннє всіх пригитєних, наколи спєстєрегли,
шє пєд-ршєго, гр. кат. сєлєщєнєкє, вровє-
дєть на рємєцєє католицького цєнтар. Шє сє,
хїба пєвєнісє? Та бє нє. Питєють прєсутнєго
о. Керловського, прєрєчє з Глїбєкєй на Буко-
вїні, шєрєчє Пєкіїного, а сєй зинєєкрєвно
відпєвєдє, шє сє є бажєннєм рєдєчє, значїть:
їєго дєвє сєстєр і сєвогє о. Керловського. —
Тєк отжєк руськїй сєлєщєнєкє удєстєєєсє бєтн
пєгрєбєннєм на вєльськїм цєнтарі! Тєй сєм о.
Кєрдєвськїй враз зі сєстєрєми Пєкіїного похє-
валєй і рєанєго бєтєчє, дєвєолїтнєго члєна
коломиїського Народного Дєву і иншїх украї-
нськїх товєрїств, тєкєж на польськїм цєнтарі.
Нєломиїськїй.

З українського села.

Пишуть нам:
Надаємо дістає я отсей лист зі Сквирі з
в Київщині:
Не маємо здержатись, щєб лє повїдоєнєтє
тєбє про тутєшні події.
Наєкруєтї і в салї Сквирі рєбїтєся шєсь

